

Contact maken

1

Aan het einde van dit hoofdstuk kun je:

- Met een onbekende praten
- Een goede keuze tussen *jij* en *u* maken
- Over de positie van personen en dingen praten

Samen praten

- Praat jij vaak met Nederlandse moedertaalsprekers?
- Met wie spreek je dan?
- Waar spreek je dan over? (*waar ... over = over wat*)
- Vind je de keuze tussen *jij* of *u* dan moeilijk?

1 **Luisteren.** Lees de vragen. Luister daarna naar de gesprekken. Kies het juiste antwoord.

Lesen Sie die Fragen. Hören Sie sich dann die Gespräche an. Wählen Sie die richtige Antwort.

1. Waar vindt gesprek 1 plaats? buiten / in de klas / in de supermarkt / thuis / op het werk
2. Waar vindt gesprek 2 plaats? buiten / in de klas / in de supermarkt / thuis / op het werk
3. Waar vindt gesprek 3 plaats? buiten / in de klas / in de supermarkt / thuis / op het werk
4. Waar vindt gesprek 4 plaats? buiten / in de klas / in de supermarkt / thuis / op het werk
5. Waar vindt gesprek 5 plaats? buiten / in de klas / in de supermarkt / thuis / op het werk

vindt ... plaats →
plaatsvinden

2 **Luisteren.** Lees de vragen. Luister nog een keer naar de gesprekken van oefening 1. Schrijf het antwoord op.

Lesen Sie die Fragen. Hören Sie sich die Gespräche aus Übung 1 noch einmal an. Schreiben Sie die Antwort auf.

Gesprek 1 Wat/Wie zoekt het meisje? _____
Waar gaat ze zoeken? _____
En waar vindt ze dat/die? _____

Gesprek 2 Wat/Wie zoekt de vrouw? _____
En waar kan ze dat/die vinden? _____

Gesprek 3 Wat/Wie zoekt de jongen? _____
En waar kan hij dat/die vinden? _____

Gesprek 4 Wat/Wie zoekt de man? _____
Waarom zoekt hij dat/die? _____

Gesprek 5 Wat/Wie zoekt de vrouw? _____
En waar kan ze dat/die vinden? _____

3 **Luisteren en gesprekken voeren.** Lees de vragen. Praat samen.

Lesen Sie die Fragen. Sprechen Sie miteinander.

1. Bij welk gesprek van oefening 1 praten de mensen over het weer?
Wat zeggen ze over het weer?
2. Bij welk gesprek van oefening 1 praten de mensen over het verkeer?
Wat zeggen ze over het verkeer?
3. Waarom praten ze over het weer en het verkeer, denk je?
4. Bij welke gesprekken praten de mensen niet over het weer, het verkeer of andere alledaagse dingen?
5. Waarom doen ze dat niet, denk je?

Praat je aan het begin van een gesprek over het weer of over het verkeer of over andere alledaagse dingen? Dat heeft een naam. Dat heet: **Over koetjes en kalfjes praten.**

4 Luisteren en Nederlandse cultuur. Luister nog een keer naar de gesprekken van oefening 1. Welke aanspreekvorm hoor je: *je* en *jij*? Of *u*? Kruis aan. Soms zijn beide antwoorden goed.

Hören Sie sich die Gespräche aus Übung 1 noch einmal an. Welche Form der Anrede hören Sie: *je* und *jij*? Oder *u*? Kreuzen Sie an. Manchmal sind beide Antworten richtig.

	je / jij	u
Gesprek 1		
Gesprek 2		
Gesprek 3		
Gesprek 4		
Gesprek 5		

5 Nederlandse cultuur. Welke woorden horen bij *je/jij* en welke woorden horen bij *u*? En welke woorden horen bij allebei? Vul in.

Welche Wörter gehören zu *je/jij* und welche Wörter gehören zu *u*? Und welche Wörter gehören zu beiden? Füllen Sie aus.

Kies uit: alsjeblijft – alstublijft – bedankt – dank je (wel) – dank u (wel) – geen dank – graag gedaan

je/jij	u	allebei

Wil je je antwoorden controleren? Luister dan nog een keer naar de gesprekken van oefening 1.

6 Uitspraak. Kijk naar de plaatjes. Luister en kijk naar de docent. De docent zegt *je, jij, u*. Welk plaatje hoort bij welke klank? Vul in.

Sehen Sie sich die Bilder an. Hören Sie zu und schauen Sie die / den Dozent:in an. Die / der Dozent:in sagt *je, jij, u*. Welches Bild gehört zu welchem Laut? Füllen Sie aus.

Kies uit: |ə| – |ij| – |uu|*

 * e, ij, u → de letters
|ə| – |ij| – |uu| → de klanken
|ə| → de klank sjwa

1. _____

2. _____

3. _____

7 Uitspraak. Luister en kijk naar de docent. De docent zegt nog een keer *je, jij, u*. Zeg de woorden na. Kijk daarna nog een keer naar de plaatjes. Lees de vragen. Schrijf het antwoord op.

Hören Sie zu und schauen Sie die / den Dozent:in an. Die / der Dozent:in sagt wieder *je, jij, u*. Wiederhole die Wörter. Schauen Sie sich dann wieder die Bilder an. Lesen Sie die Fragen. Schreiben Sie die Antwort auf.

Kies uit: |ə| – |ij| – |uu|

1. Bij welke klank of klanken zijn de lippen gespannen? Bij _____
2. Bij welke klank of klanken zijn de lippen ontspannen? Bij _____

8 **Melodie.** Lees de zinnen. Lesen Sie die Sätze.

a) **Welk verbum mist? Vul in. Schrijf het verbum in de juiste vorm.**

Welches Verb fehlt? Ergänzen Sie. Schreiben Sie das Verb in der richtigen Form.

Kies uit: aanspreken – aanspreken – zeggen – zeggen – zullen – zullen

1. Je mag best *jij* _____ .
2. _____ maar *jij*, hoor!
3. _____ we *je* en *jij* zeggen?
4. _____ we tutoyeren?
5. Hoe moet ik haar _____, met *je* en *jij*, of met *u*?
6. Hoe moet ik hem _____, met *je* en *jij*, of met *u*?

b) **Luister naar de audio. Doe je boek dicht. Zeg de zinnen na.**

Hören Sie sich das Audio an. Schließen Sie Ihr Buch. Sagen Sie die Sätze auf.

9 **En nu jij!** Kijk naar de lijst met mensen. Lees de vragen. Schrijf je antwoorden op. Schrijf complete zinnen.

Sehen Sie sich die Liste der Personen an. Lesen Sie die Fragen. Schreiben Sie Ihre Antworten auf. Schreiben Sie vollständige Sätze.

Gebruik: zeggen tegen / spreken met en want

1. je buren	5. de docent
2. de 16-jarige kassamedewerker in de supermarkt	6. de baliemedewerker op het gemeentehuis
3. een onbekende man van circa 65 jaar op straat	7. de doktersassistent aan de telefoon
4. een onbekende vrouw van circa 40 jaar op straat	8. je collega of medecursist

- Wat zeg je altijd tegen deze mensen? **Jij** of **u**?
- En waarom?
- Of spreek je geen Nederlands met deze mensen?
- Waarom niet?

Voorbeeld: *Ik zeg 'u' tegen mijn buurman, want hij is ouder dan ik.*
of: Ik spreek Frans met mijn buurman, want hij komt uit Frankrijk, net als ik.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

10 **En nu jij!** Werk in groepjes van vier personen. Praat over jullie antwoorden bij oefening 9. Hebben jullie dezelfde antwoorden? Bespreek alle acht mensen van de lijst van oefening 9.

Arbeiten Sie in Vierergruppen. Sprechen Sie über Ihre Antworten zu Aufgabe 9. Haben Sie die gleichen Antworten? Besprechen Sie alle acht Personen auf der Liste aus Übung 9.

Voorbeeld: *Cursist A: 'Wat zeggen jullie tegen de kassamedewerker?'*
Cursist B: 'Ik zeg 'jij' tegen de kassamedewerker, want ...'
Cursist C: 'Ik zeg ook 'jij', om dezelfde reden als cursist B.'
Cursist D: 'Ik zeg altijd 'u', want En jij, cursist A?'
Cursist A: 'Ik zeg ook altijd 'jij', net als cursist B en C.'

11 Vocabulaire. Welk verbum hoort bij welk plaatje? Vul in. Welches Verb gehört zu welchem Bild? Füllen Sie aus.

Kies uit: hangen – liggen – staan – zitten

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

12 Vocabulaire en grammatica. Wat zijn de juiste vormen van de verba? Vul in. Let op de spelling!

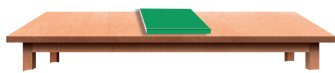
Welches sind die richtigen Formen der Verben? Füllen Sie aus. Achten Sie auf die Rechtschreibung!

	hangen	liggen	staan	zitten
ik	_____	_____	_____	_____
je ___ (___ je)	_____ (_____ je)	_____ (_____ je)	_____ (_____ je)	_____ (_____ je)
u	_____	_____	_____	_____
hij, ze, het	_____	_____	_____	_____
we	_____	_____	_____	_____
jullie	_____	_____	_____	_____
ze	_____	_____	_____	_____

13 Vocabulaire en grammatica. Kijk naar de plaatjes. Lees de zinnen. Welk verbum mist? Vul het juiste verbum in. Schrijf het verbum in de juiste vorm.

Sehen Sie sich die Bilder an. Lesen Sie die Sätze. Welches Verb fehlt? Ergänzen Sie das richtige Verb. Schreiben Sie das Verb in der richtigen Form.

Kies uit: hangen – liggen – staan – zitten

1. Het boek _____ op de tafel.

2. Het boek _____ op de tafel.

3. De lamp _____ boven de tafel.

4. De jassen _____ aan de kapstok.

5. De boeken _____ in de tas.

6. De telefoon _____ in het stopcontact.

14 Vraag en antwoord.

a) Lees de zinnen. Welk verbum mist? Vul in. Lesen Sie die Sätze. Welches Verb fehlt? Ergänzen Sie es.

Overall

1. Pardon, mag ik u iets _____? Ja, natuurlijk!
2. Pardon, mag ik u wat _____? Ja, zeker!
3. Kunt u me _____? Ja, hoor.

In de kledingwinkel

4. Waar _____ de jassen?
5. Waar _____ de T-shirts?
6. Waar _____ de schoenen?

In de kantoorboekwinkel

7. Waar _____ de schriften?
8. Waar _____ de woordenboeken?

In de kantine

9. Waar _____ de koffie?
10. Waar _____ de suiker?

Overall

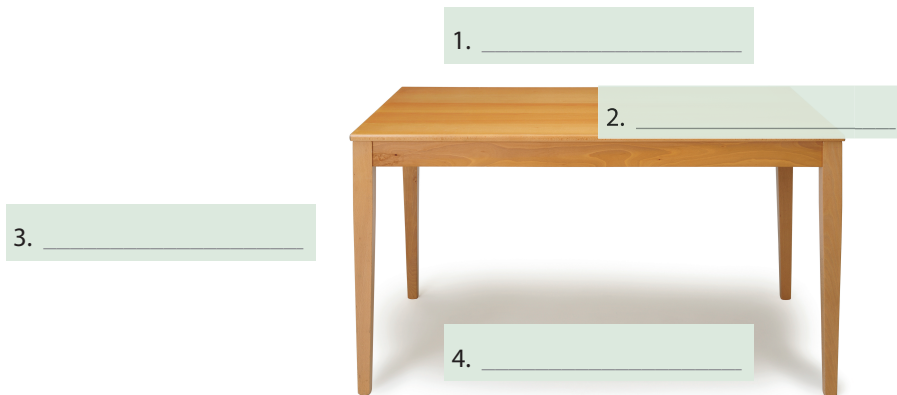
11. Bedankt voor uw hulp! Graag gedaan!

b) Luister naar de audio. Doe je boek dicht. Zeg na. Hören Sie sich das Audio an. Schließen Sie Ihr Buch. Wiederholen Sie.

15 Vocabulaire. Kijk naar de plaatjes. Vul de juiste prepositie in.

Sehen Sie sich die Bilder an. Setzen Sie die richtige Präposition ein.

Kies uit: aan – boven – in – naast – onder – op – over

5. Het boek zit _____ de tas.

6. De jas hangt _____ de kapstok.

7. De jas hangt _____ de stoel.

16 Schrijven. Kijk naar het plaatje. Dit is de kamer van Kevin. Lees de vragen. Schrijf het antwoord op. Schrijf correcte zinnen.

Sehen Sie sich das Bild an. Das ist das Zimmer von Kevin. Lesen Sie die Fragen. Schreiben Sie die Antwort auf. Schreiben Sie die richtigen Sätze.

Gebruik: hangen – liggen – staan – zitten

de grond of de vloer?
 – de **grond** is binnen of buiten
 – de **vloer** is alleen binnen

Voorbeeld:

Waar zijn mijn boeken?

Je boeken staan in de kast.

1. Waar is mijn broek? _____
2. Waar is de bureaustoel? _____
3. Waar is mijn gitaar? _____
4. Waar is de klok? _____
5. Waar is mijn laptop? _____
6. Waar zijn mijn schoenen? _____
7. Waar is mijn jas? _____
8. Waar is de lamp? _____

17 Grammatica. Vul in. Füllen Sie aus.

Kies uit: die – die – die – haar – hem – hij – ze – ze – ze

subject neutraal / focus	object
1. Ik zoek Diny Ploegsma. Waar is _____ / _____ ?	Ik heb een afspraak met _____ .
2. Ik zoek Tom de Molen. Waar is _____ / _____ ?	Dat zal ik tegen _____ zeggen.
3. Ik zoek Fatma en Suzanna. Waar zijn _____ / _____ ?	Kun jij _____ even halen?

18 Grammatica. Vul in. Füllen Sie aus.

Kies uit: dat – die – die – hem – hem – het – het – hij – hij

	ik zoek	subject neutraal / focus	object
1.	de jas	_____ / _____ hangt aan de kapstok.	Ik zie _____ niet.
2.	de telefoon	_____ / _____ zit in het stopcontact.	Ik kan _____ nergens vinden.
3.	het brood	_____ / _____ ligt achter in de winkel.	Ik kan _____ niet vinden.

19 Grammatica en spreken. Werk samen met een medecursist. Vraag elkaar naar de positie van jullie persoonlijke spullen. Reageer.

Arbeiten Sie zu zweit. Fragen Sie sich gegenseitig nach der Position Ihrer persönlichen Gegenstände. Reagieren Sie.

Gebruik: hangen – liggen – staan – zitten en gebruik verwijswaarden.

Voorbeeld 1:

Cursist A: Waar is je telefoon?

Cursist B: Die zit in mijn tas. En waar is jouw telefoon?

Cursist A: Die ligt thuis.

Voorbeeld 2:

Cursist B: Ben je op de fiets?

Cursist A: Ja.

Cursist B: Waar staat je fiets?

Cursist A: Die staat buiten.

20 Vocabulaire. Lees de zinnen. Welke positie hoort bij welke actie? Schrijf de juiste letters in de vakjes.

Lesen Sie die Sätze. Welche Position gehört zu welcher Handlung? Schreiben Sie die richtigen Buchstaben in die Kästchen.

actie

1. Doe de telefoon in je tas.
2. Hang je jas maar aan de kapstok.
3. Leg het boek op de tafel.
4. Zet het boek maar in de kast.

resultaat: positie

- a. Het boek ligt op de tafel.
- b. Het boek staat in de kast.
- c. De jas hangt aan de kapstok.
- d. De telefoon zit in de tas.

vriendelijke instructie

Het woord 'maar' maakt de instructie vriendelijker.

Doe de pen maar in je tas.

Leg het boek maar op de tafel.

21 Vocabulaire. Vul in. Füllen Sie aus.

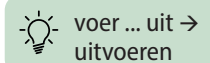
Kies uit: doen – hangen – leggen – liggen – zetten

	actie	resultaat: positie
1.	_____	hangen
2.	_____	_____
3.	_____	staan
4.	_____	zitten

22 Vocabulaire. Lees de zin. Welk woord mist? Vul in. Lesen Sie den Satz. Welches Wort fehlt? Füllen Sie aus.

Weet je het nog? De imperatief heeft dezelfde vorm als de _____-vorm van het verbum.

23 Vocabulaire en spreken. Werk samen met een medecursist. Leg ieder minimaal 6 dingen op tafel, bijvoorbeeld je telefoon, je boek, een pen, etc. Geef elkaar daarna instructies. Voer de instructies uit.

Arbeiten Sie zu zweit. Legen Sie jeweils mindestens 6 Dinge auf den Tisch, z.B. Ihr Telefon, Ihr Buch, einen Stift, etc. Dann geben Sie sich gegenseitig Anweisungen. Führen Sie die Anweisungen aus.

Voorbeeld: *Doe de pen in je tas.*

24 Vocabulaire. Lees de zinnen. Welk verbum mist? Vul in. Lesen Sie die Sätze. Welches Verb fehlt? Füllen Sie aus.

1. Welkom! Kom binnen. _____ zitten.
2. De dokter zegt: "_____ maar even liggen."
3. Daarna zegt de dokter: "_____ nu maar even staan."

Geef je een instructie aan personen?

Dan gebruik je de imperatief van het verbum _____ + *hangen/liggen/staan/zitten*.

25 Gesprekken voeren. Je vindt de oefening op het werkblad of in de digitale leeromgeving. Werk samen met twee medecursisten.

Sie finden die Übung auf dem Arbeitsblatt oder auf der digitalen Lernplattform. Arbeiten Sie zu dritt.

Voorbeeld:

- Cursist A: *Pardon, kunt u me helpen?*
 Cursist B: *Ja, zeker.*
 Cursist A: *Ik heb mijn handen vol.*
Kunt u de deur voor me open doen?
 Cursist B: *Natuurlijk.*
 Cursist A: *Bedankt.*
 Cursist B: *Geen dank!*

Woordenlijst hoofdstuk 1

Nederlands

verba

doen

Ik doe mijn telefoon in mijn tas.

halen

Kun je Fatma even halen?

hangen

De jas hangt aan de kapstok. (*positie*)

Ik hang de jas aan de kapstok. (*actie*)

horen bij

leggen

liggen

De man ligt op het bed. (*personen*)

De boeken liggen op tafel. (*dingen*)

tutoyeren /tuu-twa-jee-ren/

zetten

zitten

Gaat u zitten. (*personen*)

De telefoon zit in mijn tas. (*dingen*)

ik ben ... gebleven (**blijven**)

ik ben ... geworden (**worden**)

het vindt ... plaats

(**plaatsvinden**)

substantieven

de bibliotheek

(de bibliotheken)

de file (de files)

de gitaar (de gitaren)

de grond (-)

de jas (de jassen)

de jongen (de jongens)

de kapstok (de kapstokken)

de klok (de klokken)

de lamp (de lampen)

de lip (de lippen)

de muur (de muren)

de onbekende

(de onbekenden)

de regen (-)

de rijst (-)

de spullen (pl.)

mijn persoonlijke spullen

de tas (de tassen)

de telefoon (de telefoons)

de vloer (de vloeren)

de zaal (de zalen)

de vergaderzaal

(de vergaderzalen)

Duits

Verben

tun, stecken

ich stecke mein Telefon in meine Tasche.

holen

Kannst du Fatma mal holen?

hängen

Die Jacke hängt an der Garderobe. (*Position*)

Ich hänge die Jacke an die Garderobe. (*Handlung*)

gehören zu

legen

liegen

Der Mann liegt auf dem Bett. (*Personen*)

Die Bücher liegen auf dem Tisch. (*Dinge*)

duzen

setzen, stellen, legen

sitzen

Setzen Sie sich. (*Personen*)

Das Telefon ist in meiner Tasche. (*Dinge*)

Ich bin ... geblieben (bleiben)

ich bin ... geworden (werden)

es findet ... statt (stattfinden)

Substantive

die Bibliothek

der Stau

die Gitarre

der Boden

die Jacke

der Junge

die Garderobe

die Uhr

die Lampe

die Lippe

die Wand

der/die Unbekannte

der Regen

der Reis

die Sachen (pl.)

meine persönlichen Sachen

die Tasche

das Telefon

der Boden

der Saal, der Raum

der Sitzungsraum

Nederlands

het bureau (de bureaus)

de bureaustoel
(de bureaustoelen)

het gesprekje (de gesprekjes)

het raam (de ramen)

het snoep (-)

het stopcontact (de stopcontacten)

het verkeer (-)

adjectieven

droog (droge)

druk (drukke)

gespannen (gespannen)

nat (natte)

onbekend (onbekende)

ontspannen (ontspannen)

andere woorden

aangenaam

Ik ben Tom Smit, aangenaam.

alle

alsjeblijft

beide

circa

dank u wel

eindelijk

hè

Wat een slecht weer is het, hè?

hierheen

net als

waar ... over

Waar gaat het over?

zo

Ik wil zo beginnen.

vaste combinaties

een afspraak hebben met

op tijd

Ik wil op tijd beginnen.

net op tijd

zinnen, vragen en

uitdrukkingen

Eén moment, graag.

Even denken.

Even kijken.

Geen dank!

Ik heb geen idee.

over koetjes en kalfjes praten

Ze komt eraan.

Zeg maar *jij*, hoor!

Duits

der Schreibtisch

der Schreibtischstuhl

das Gespräch

das Fenster

die Süßigkeiten

die Steckdose

der Verkehr

Adjektive

trocken

hektisch, voll, beschäftigt

angespannt

nass

unbekannt

entspannt

andere Wörter

angenehm

Ich heiße Tom Smit, angenehm.

alle

bitte

beide

zirka

danke (*Sie-Form*)

endlich

oder

Was ist das für ein schlechtes Wetter, oder?

hierher

genau wie

worüber

Worüber geht es?

gleich

Ich will gleich anfangen.

feste Kombinationen

einen Termin haben mit

pünktlich, rechtzeitig

Ich will pünktlich anfangen.

gerade rechtzeitig

Sätze, Fragen und

Ausdrücke

Einen Moment, bitte.

Da muss ich kurz überlegen.

Da muss ich kurz gucken.

Keine Ursache.

Ich habe keine Ahnung.

über alles Mögliche plaudern

Sie kommt gleich.

Du kannst ruhig *du* sagen.